

Če je, ali če ni, ali naj se sramujemo refrena v pesmi, ki je po-
narodela? Če je ta refren zabloda in ga je bilo potrebno spre-
meniti, ali naj se potem nekega dne po tem zgledu lotimo mali-
čiti ideje svojih mater in očetov /Cankar bi se grobu obračal/?

Po vsem tem naj razčistim sam pri sebi o zrelosti pri
ocenjevanju, precenjevanju in maličenju, predvsem pa o zrelosti
pri vrednotenju.

Otroci tistih smo, ki so pred tisoč leti dobili Brižin-
ske spomenike... Nameraval sem naštevati tudi druga dejanja naših
prapradedov, a dovolj je to. Da, otroci njihovih zmag, padcev,
veselja in spoznanj. Ali se jih sramujemo?

Ali naj odgovorim materi?

Spominjam se, da je pred nekaj leti slupina z Inštitu-
ta za narodno glasbo v naši in še mnogih drugih hišah po vasi
posnela precej narodnih pesmi, precej takih, ki bi jih po analo-
giji imenovali zabloda. A odgovoriti moram materi. O stališčih
se je pač težko pogovarjati /z materami še prav posebno/. Vse je
relativno, tudi načelne resnice, o katerih se na ulici ne pogovar-
jamo.

Pa bi se o teh stvareh le rad pogovoril -- recimo s pro-
fesorico v črni halji, ki je razlagala narodno pesništvo v prvi
gimnaziji, -- s knapom, ki nas je učil peti "stare pesmice",

-- s tistimi ljudmi, ki so snemali narodne /zablode/ v
hišah po naši vasi,

-- z A. Lebanom /če bi še živel/,

-- z odgovornim na oddelku za narodno glasbo na RTV v
Tavčarjevi 17.

ok

Kriza Idrijskih razgledov

Celo vrsto let ni nihče razmišljal o Idrijskih razgledih.
Samo po sebi razumljivo je bilo, da se je pojavila vsake tri mesece
nova številka. Po reformi pa, ko se je izkazalo, da iz dosedanjih
virov ne bo dovolj denarja za izhajanje, se je vnela o reviji ži-
vahna razprava. Pokazalo se je, da ni poglobitno vprašanje denar,
temveč koncept in sodelavci. Nekaj podobnega bi se moralo zgoditi

vsaj pred petimi leti. Toda bolje sedaj, kakor nikoli.

V naslednjem mislim naštetih nekaj simptomatičnih vzrokov za tako stanje. Takoj v začetku moramo seveda biti popolnoma edini v tem, da I.r. ne bi izhajali deset let, če ne bi bilo Srečka Logarja in Mestnega muzeja, ki je tudi finančno krepko podpiral revijo. Z desetletnim izhajanjem se je nabralo bogato gradivo, ki je že danes marsikomu zelo koristno, še bolj pa bo služilo zanamcem.

Vsa leta nazaj so bili v uredniškem odboru I.r. nečvorno sposobni ljudje, pa kaj, ko večina izmed njih ni niti vedela za svoje članstvo, kaj šele, da bi se zavedala svoje odgovornosti. Po drugi strani pa je tudi odgovorni urednik, vsaj zadnja leta, pozabljal, da uredniški odbor obstaja. Da na to lahko mirne duše pozabi, mu je narekovala praksa.

V vsebinski in idejni rasti revije, ki je imela namen postati mesečnik, bi se bile morale odražati delo družbenih in političnih organizacij v komunih. Toda po vsem tem, kar imamo po desetih letih pred seboj, bi lahko sodili, da jih v Idriji sploh ni. Desetletno zanemarjanje tako pomembnega občila je nepopravljiva napaka. Šele zadnje čase, ko se je izkazalo, da bomo za I.r. pili sedmino, so se za revijo začele zanimati družbeni in politični forumi.

S temi ugotovitvami je seveda popolnoma brez smisla govoriti o konceptu, ki so ga I.r. imeli ali naj bi ga imeli. Lahko rečem, da je revija živetarila brez koncepta. Tudi ni moglo biti drugače; en sam človek ne more in ne sme ustvarjati koncepta revije, ki naj bi imela širši pomen. V prvi številki je bil koncept dan, toda že v tretjem letniku ni o tem ne duha ne sluha. Za današnjo rabo ta prvotni koncept ni več uporaben.

Vsiljuje se nam vprašanje, zakaj so I.r. doživeli tak vsebinski propad, kakor nekateri imenujejo vsebinsko revščino zadnjih letnikov. Če pomislimo, da živi v občini mnogo ljudi z visokošolsko izobrazbo / po podatkih Glasila SZDL 70 ljudi v letu 1963 /, je to naravnost zaprepaščujoče. Precejšen del teh strokovnjakov ni po rodu iz naše občine in se verjetno ne moti, če so I.r. v zadnjih izdihljajih. Pričakovali bi od njih, da bi kot strokovnjaki, ki se intenzivno poglobljajo v številne probleme, čutili potrebo povedati o svojih prizadevanjih in ugotovitvah tudi drugim. Toda, z redkimi izjemami - nič. Tako hotenje v Idriji

še ni bilo izbujaeno. Lahko naredimo še ta splošnejši zaključek, da se na družbenem in kulturnem področju prisotnost takega števila intelektualcev v Idriji bore malo pozna.

Pe vsem tem je popolnoma razumljivo, zakaj se v I.r. niso oglašali tudi vsi drugi občani.

Svoje misli bi končno strnil v tri ugotovitve oziroma želje:

1/ nujno potrebno je zagotoviti finančna sredstva za izdajanje, kajti če bi I.r. prenehali izhajati, bi to pomenilo za Idrijo, ki ima že tako zelo skromno kulturno dejavnost, nepopravljivo napako in tudi kulturno sramoto;

2/ reviji je treba določiti jasen koncept; predvsem je treba vsaj delu revije zvišati strokovno raven /tako, da bi v njej sodelovali strokovnjaki tudi s pomembnejšimi razpravami. Revija bi morala biti konstruktivno kritična tudi do širšega družbenega dogajanja;

3/ Idrijski razgledi naj še naprej izhajajo kot trimesečnik, saj je za današnje razmere, ko ima že skoraj vsako večje podjetje svoje glasilo, to najprimernejša oblika.

Jože Čar

Glosa o poslancu

" 8. novembra letos /1965/ je bila sklicana v mestu javna tribuna. Na dnevnem redu je bil razgovor o gospodarski reformi. Razgovor naj bi v glavnem vodil zvezni poslanec Jože Eržen, poleg njega pa naj bi na konkretna vprašanja odgovarjala tudi predsednik občinske skupščine in načelnik oddelka za gospodarstvo občinske skupščine.

Udeležba občanov na tribuni je bila kar dobra. Mnoge občane je privleklo na tribuno predvsem napovedano sodelovanje zveznega poslanca, ki je občinskemu odboru SZLL obljubil, da se bo tribune udeležil. Toda polurno čakanje občanov na zveznega poslanca je bilo zaman. Ni ga bilo, a tudi opravičil se ni, zakaj je ocsoten.

Tak nepravilen odnos poslanca do svojih volilcev je treba javno grajati in obsoditi, saj se ni opravičil niti predhodnosti